

Şaka sünnet midir?

İstanbul'dan okuyucumuz: "Şaka sünnet midir? Bunda ölçü nedir?"

İtidal halini, yani ölçüyü kaybetmemek şartıyla şakaya sünnet diyebiliriz. Hiç şüphesiz ölçüsüz şaka, pusulasız gemi gibidir. Nerede duracağı, kime zarar vereceği, kime dokunacağı kestirilmez. İnsanları taciz eder, sıkar, rahatsızlık verir, zarar verir. Hiç şüphesiz, sünnet olan, başkalarını rahatsız edici oranda davranmak değildir.

Şakada sünnet olan, ölçülü olandır. Buna en güzel örnek, her konuda mutlak rehberimiz Fahr-i Kâinat Efendimizdir (asm).

Peygamber Efendimiz'in (asm) şakası insanlara huzur vericiydi, mutluluk vericiydi, gönlü hoş tutucuydu. O (asm) hiçbir zaman şakayla da olsa insanları gücendirmezdi, kırmazdı, küçümsemezdi, küçük düşürmezdi. Şakasıyla kimseye zarar verdiği görülmemiştir. O (asm) şaka yaparken insanları hem sevindiriyordu, hem de eğitiyordu ve öğretiyordu. Onun (asm) şakası iltifattan ibaretti. Onun (asm) şakasına muhatap olan herkes kendisine değer verildiğini hisseder ve bundan büyük bir kıvanç ve haz duyardı.

İşte bazı örnekler:

* Abdullah bin Haris bin Cez' (ra) anlatıyor: "Resûlullah'tan (asm) tebessümü daha çok bir kimse görmedim."1

* Enes bin Malik (ra) anlatıyor: Bir gün adamın biri Peygamber Efendimiz'e (asm) gelerek ondan bir binit istedi. Peygamber Efendimiz de (asm)

"Peki, tamam. Sana bir deve yavrusu vereceğiz" diye takıldı. Adam:

"Ben senden binit istiyorum. Deve yavrusunu ne yapayım?" dedi.

Resul-i Ekrem (asm) de gülerek:

"Deve yavrusu olmayan hiçbir deve var mı? (Her deve iki devenin yavrusu değil mi?)" buyurdu.2

* Enes (ra) anlatır: "Peygamber Efendimiz (asm) beni, 'Ey iki kulaklı adam!' diye çağırırdı."3

* Hasan radiyallahu anh bildirmiştir: Bir gün bir yaşlı kadın Peygamber Efendimiz'e (asm) gelerek:

“Ya Resulallah! Cennet'e girmem için bana dua et” dedi.

Peygamber Efendimiz (asm):

“Yaşlı kadınlar Cennet'e giremezler!” diye takıldı.

Kadın ağlamaya başlayınca, Peygamber Efendimiz (asm):

“Cennet'e yaşlı olarak giremeyeceksin demek istedim. Allah sizin için, 'Biz onları yepyeni bir yaratılışla yarattık da, eşlerine sevgi ile düşkün hep aynı yaşta genç kızlar yaptık!'4 buyurmuştur” dedi.5

* Enes (ra) anlatıyor: Kırdan oturanlardan Zahir adında bir adam vardı. Çirkin yüzlüydü. Fakat Peygamber Efendimiz (asm) onu çok severdi. Onunla hediyeleşirdi.

Bir gün Zahir pazarda eşya satarken, Peygamber Efendimiz (asm) sessizce yaklaşmış sırtından onu sımsıkı kucakladı. Zahir, Peygamber Efendimizi (asm) görmüyordu. Önce, “Sen kimsin? Beni bırak!” diye bağırarak Zahir, kendisini kucaklayanın Peygamber Efendimiz (asm) olduğunu anlayınca, ondan ayrılmak istemeyerek, sırtını onun göğsüne bastırırken bastırdı.

Peygamber Efendimiz (asm) de:

“Bu köleyi satıyorum! Alan yok mu?” diye takıldı.

Zahir:

“Beni satarsan hiç de kazançlı çıkmazsın! Çünkü değerim çok düşüktür!” dedi.

Peygamber Efendimiz (asm) ise:

“Fakat Allah katında senin değerinin çok yüksektir!” buyurdu.6

Şakada aşırıya kaçmaz, ölçülü olur ve itidali (orta yolu) korursak sünnet sevabını alırız. Aşırı şakacı davranır ve insanları taciz edersek, adavet ve husumet tohumları ekmiş oluruz.

Dipnotlar:

1- Tirmizî, Biyografi, 22

2- El-Bidâye: 6/46; Tabakât: 8/224

3- El-Bidâye: 6/46

4- Vâkıa Sûresi: 36

5- Hayatü's-Sahabe, 3/175

6- El-Bidâye: 6/46